

Svjetski meteorološki dan 23. ožujka :  
„Pripravnost na vrijeme – Klimatska inteligencija“  
Svjetski dan voda 22. ožujka: „Priroda za vodu“

## Klimatski ekstremi: opažanja i projekcije

dr. sc. Tanja Likso<sup>1</sup> i dr. sc. Ivan Güttler<sup>2</sup>

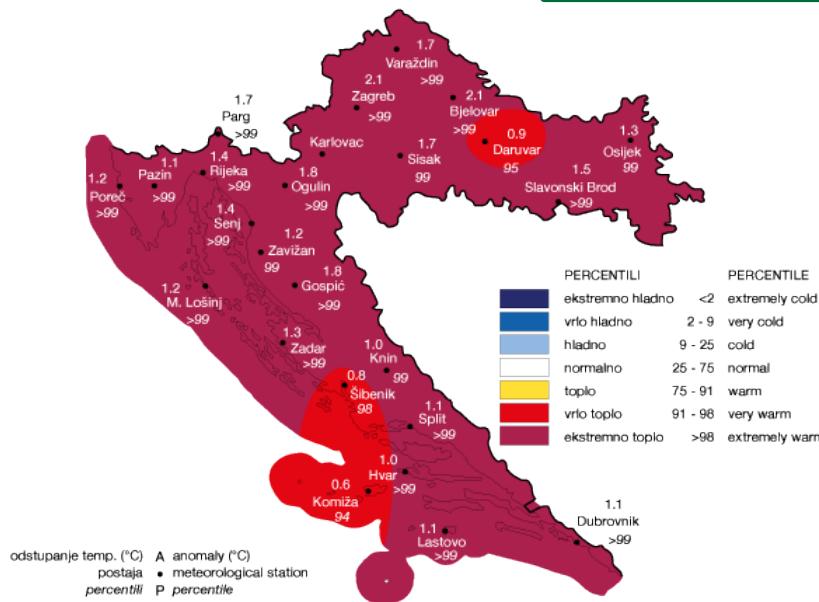
<sup>1</sup>**Odjel** za praćenje klime i klimatske podloge, **Služba** za obradu i kontrolu podataka i praćenje klime, **Sektor** za motrenje vremena i klime, **DHMZ**

<sup>2</sup>**Odjel** za istraživanje klime i biometeorologiju, **Služba** za klimatološka istraživanja i primijenjenu klimatologiju, **Sektor** za meteorološka istraživanja i razvoj, **DHMZ**



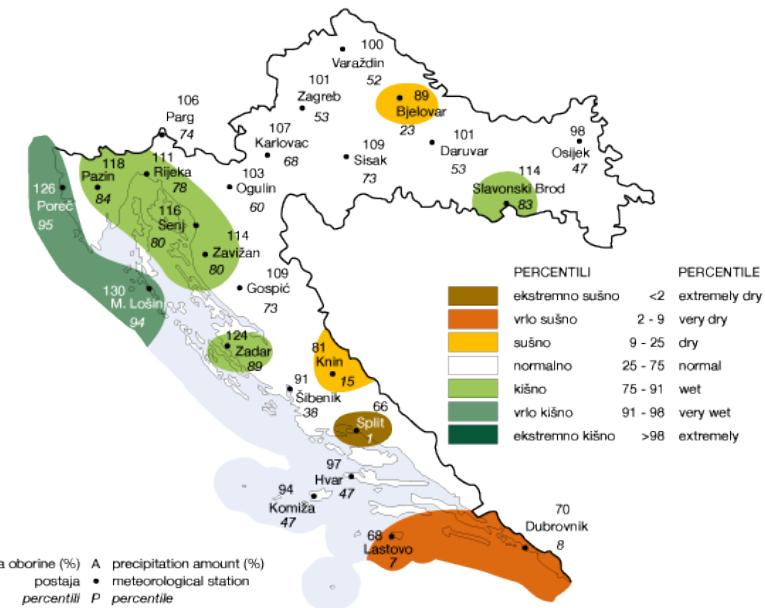
Zagreb, 23. ožujka 2018.

# Praćenje klime



Odstupanje srednje godišnje temperature zraka od višegodišnjeg prosjeka (1961.– 1990.) za 2017. godinu.

ekstremno toplo 85%  
vrlo toplo 15%

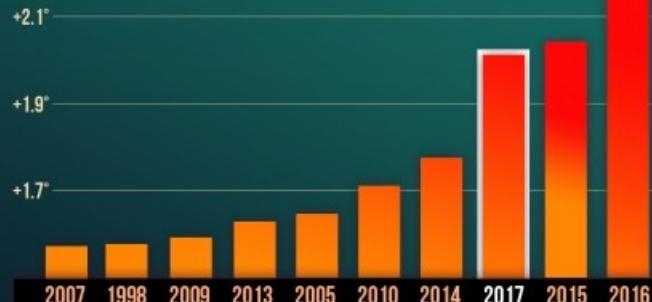


Godišnja količina oborine izražena u % višegodišnjeg prosjeka (1961. – 1990.) za 2017. godinu.

kišno 15%  
vrlo kišno 10%  
sušno 6%  
vrlo sušno 10%  
ekstremno sušno 3%  
normalno 56%

## 10 HOTTEST YEARS GLOBALLY

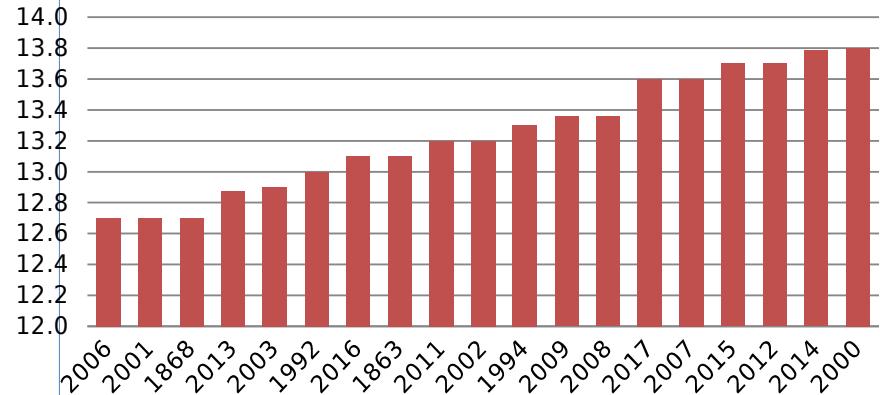
TEMPERATURE ANOMALY (°F)



Source: NASA GISS & NOAA NCEI global temperature anomalies (°F) averaged and adjusted to early industrial baseline (1881–1910). Data as of 1/30/18.

CLIMATE CENTRAL

Deset najtoplijih godina u razdoblju sustavnog mjerjenja temperature zraka i mora na Zemlji (NOAA i NASA, 2018)



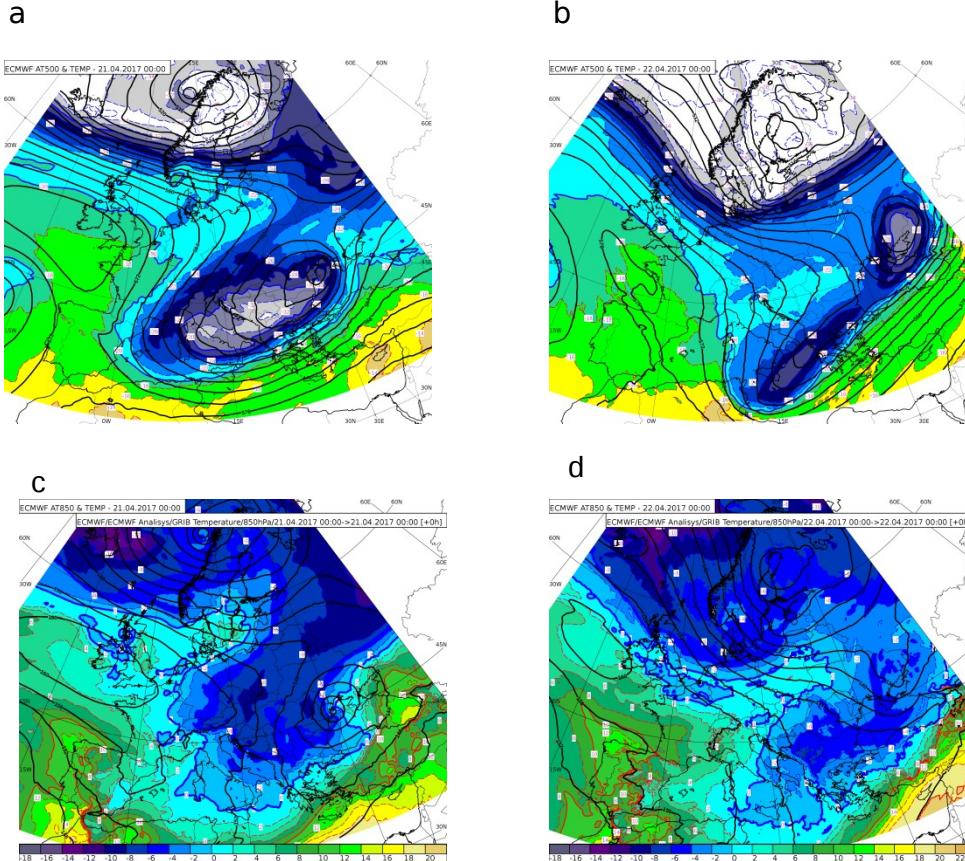
Srednja godišnja temperatura za 2017. godinu za Zagreb-Grič:  $13.6^{\circ}\text{C}$  → treće mjesto u skupini najtoplijih godina

## Hladni val u siječnju 2017.



Mađarski ledolomci probijaju led na Dunavu prema Dalju sredinom siječnja 2017. godine (izvor: <http://www.nacional.hr>)

## Mraz u Hrvatskoj, 21. i 22. travnja 2017.



Razdioba geopotencijalnih visina (izohipse – pune crte) i izotermi (nijanse boja) na izobarnoj plohi 500 hPa na širem području Europe za dane 21. (a) i 22. travnja (b) 2017. godine u 00 UTC (prema analizi ECMWF-a)



Razdioba geopotencijalnih visina na izobarnoj plohi 850 hPa na širem području Europe za 21. (c) i 22. travnja (d) 2017. u 00 UTC (prema analizi ECMWF-a)

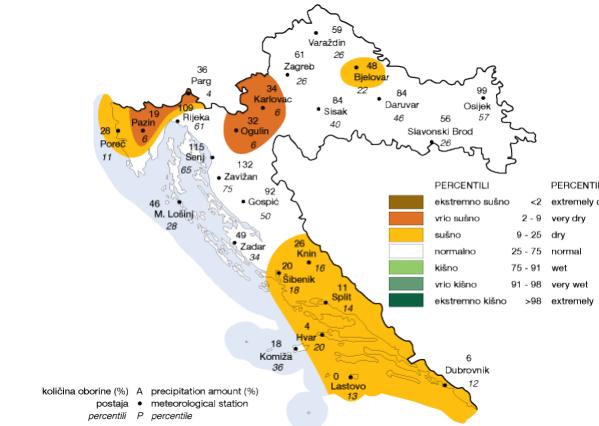
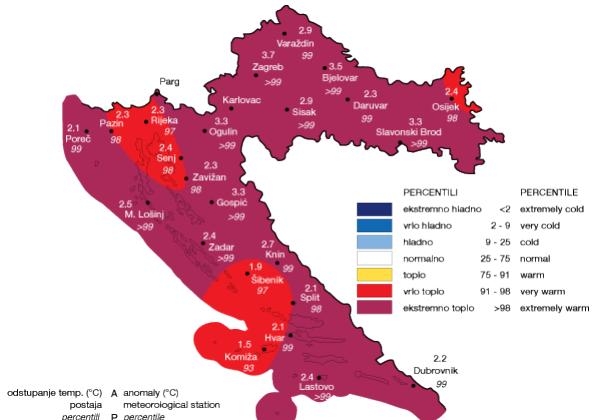
# Ekstremni požar raslinja kod Splita, 17.-19. srpnja 2017.



Požar kod Splita, 17.-19. srpnja 2017.

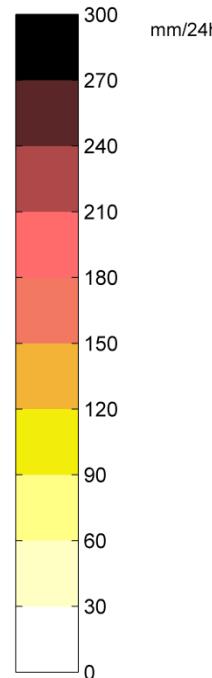
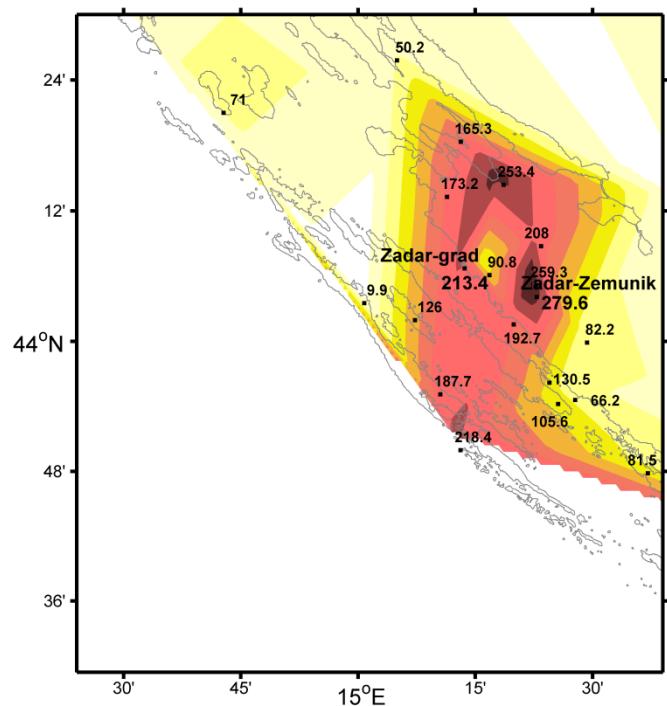
U prvoj polovini srpnja → toplinski val – velika opasnost za nastanak i širenje požara

Izgorjelo oko 4300 ha šume, makije, maslinika i vinograda, a fronta požara povremeno bila duga 40-tak km



Odstupanje srednje mjesečne temperature zraka (°C) i oborine za srpanj 2017. od višegodišnjeg prosjeka (1961. – 1990.).

# Razorna bujična poplava u Zadru 11. rujna 2017.

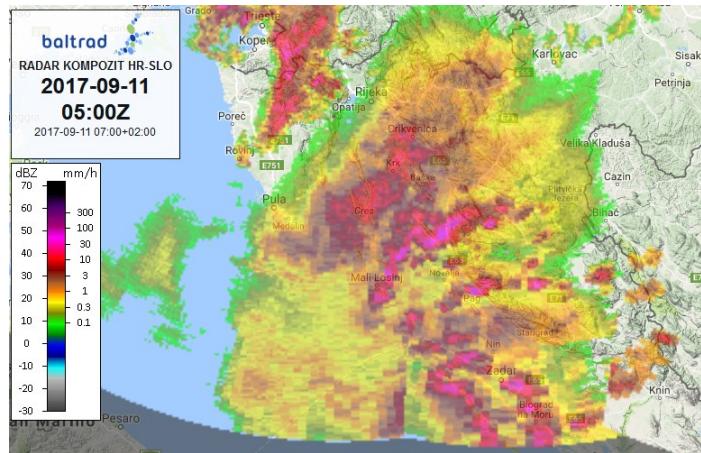


Zadar Zemunik

279.6 mm – novi apsolutni i rujanski maksimum 24-satne količine oborine

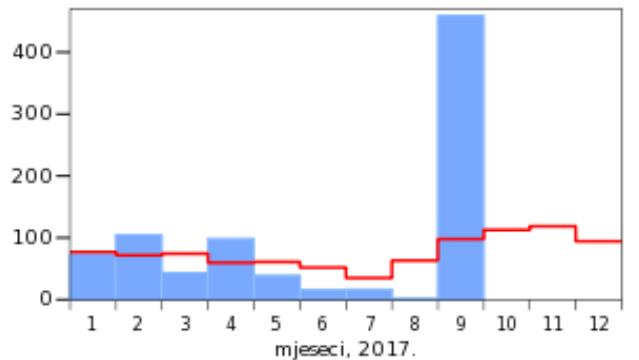
Dosadašnji apsolutni maksimum: 153.4 mm  
(26.kolovoza 1983.)

Dosadašnji rujanski 24-satni maksimum: 104.8 mm  
(1. rujna 2014.)

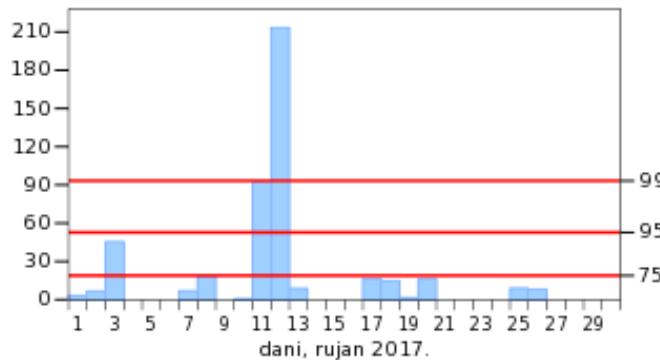


Autor: dr.sc. Tanja Trošić Lesar

### Količina oborine (mm)



mjesečna količina, 2017.  
srednja mjesečna količina u razdoblju 1961-1990.

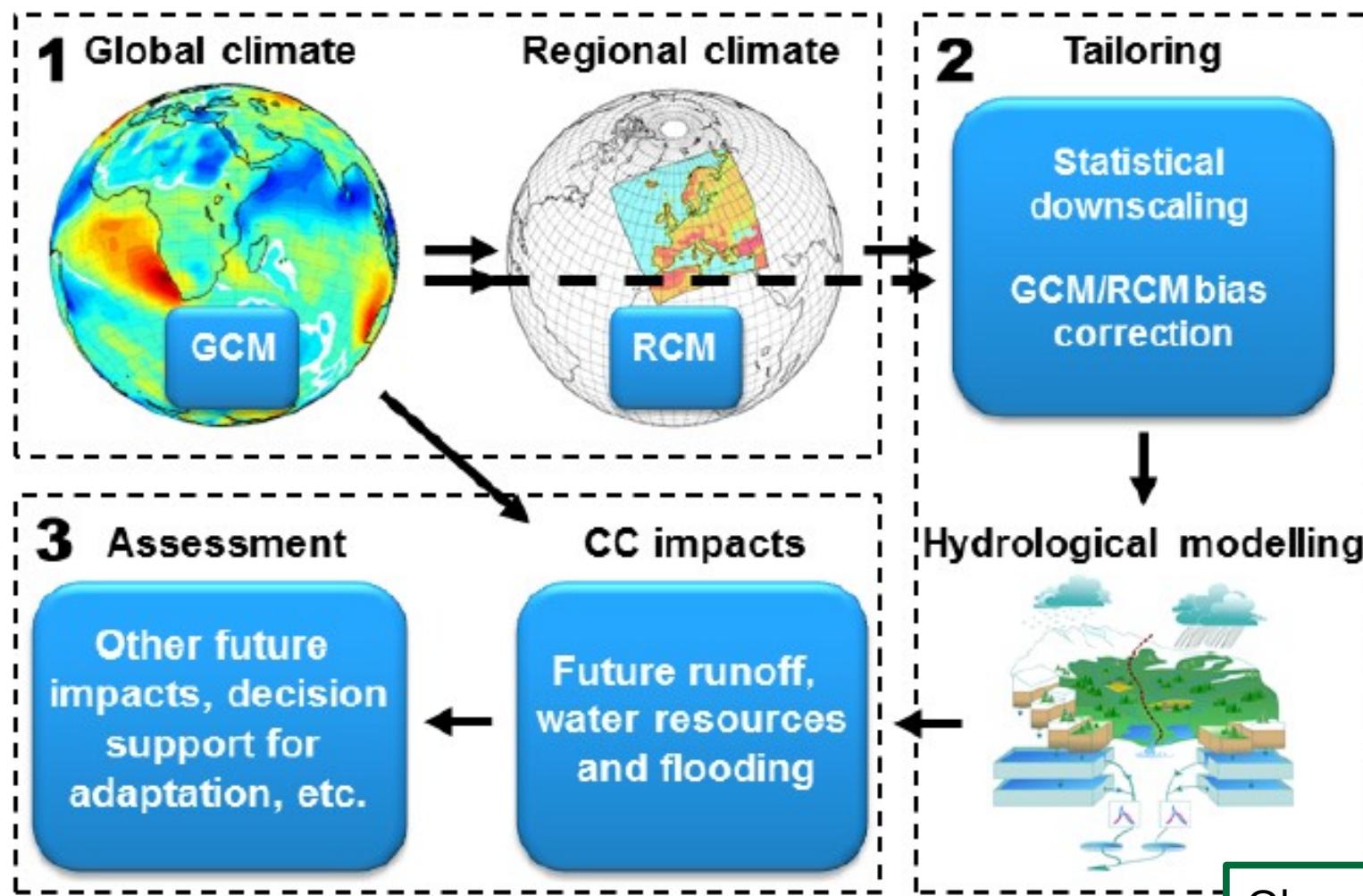


Autor: dr.sc. Tanja Trošić Lesar



Poplavljeni Zadar dana  
11. rujna 2017. godine.  
Foto: Andelko Vidović i  
Anita Vidović Šaravanja

# Što su regionalni klimatski modeli i čemu služe?



<http://prilagodba-klimi.hr>

Prijelazni instrument Europske unije za Hrvatsku

## STRATEGIJA PRILAGODBE KLIMATSKIM PROMJENAMA

Jačanje kapaciteta Ministarstva zaštite okoliša i energetike  
za prilagodbu klimatskim promjenama te priprema  
Nacrta Strategije prilagodbe klimatskim promjenama

Korisnik projekta  
REPUBLIKA HRVATSKA  
MINISTARSTVO ZAŠTITE  
OKOLIŠA I ENERGETIKE

Projekt provodi  
**eptisa**  
Adria d.o.o.

Uvod    Najave    Vijesti    Zanimljivosti    Galerija    Dokumenti    Komentari    Preuzimanje    Prijave



### Projektni dokumenti:

Nacrt Akcijskog plana 2019-2023  
Nacrt Strategije prilagodbe  
Klimatsko modeliranje  
Klimatsko modeliranje 12.5 km

...

dr. sc. Ivan Güttler, mr. sc. Lidija Srnec

dr. sc. Čedo Branković, Tomislav Stilinović, mag. phy.-geophys.

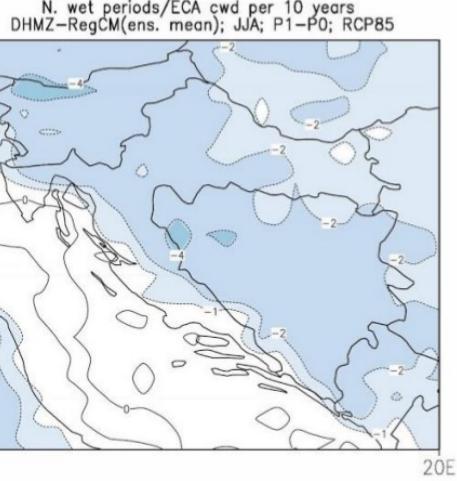
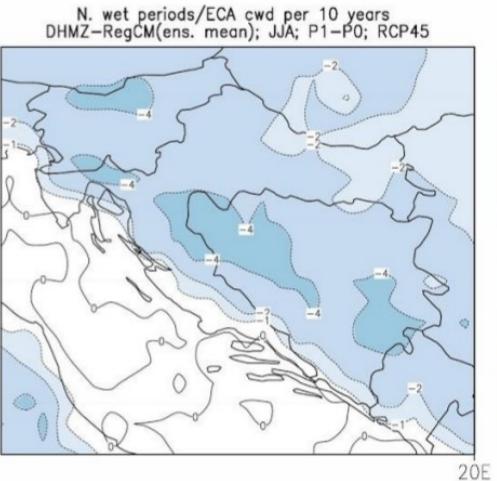
## Obavljene simulacije na HPC sustavu VELEbit (Srce)

1971-1980	1981-1990	1991-2000	2001-2010	2011-2020	2021-2030	2031-2040	2041-2050	2051-2060	2061-2070	2071-2080	2081-2090	2091-2100
RegCM4 + <b>HadGEM2-ES</b> (HIST; 1971-2005)	dx=12.5 km; <b>RCP4.5 &amp; RCP8.5</b> ; 2006-2070											
	dx=50.0 km; <b>RCP4.5 &amp; RCP8.5</b> ; 2006-2099 + <b>RCP2.6</b> (2006-2099)											
RegCM4 + <b>MPI-ESM-MR</b> (HIST; 1971-2005)	dx=12.5 km; <b>RCP4.5 &amp; RCP8.5</b> ; 2006-2070											
	dx=50.0 km; <b>RCP4.5 &amp; RCP8.5</b> ; 2006-2100											
RegCM4 + <b>EC-EARTH</b> (HIST; 1971-2005)	dx=12.5 km; <b>RCP4.5 &amp; RCP8.5</b> ; 2006-2070											
	dx=50.0 km; <b>RCP4.5 &amp; RCP8.5</b> ; 2006-2100											
RegCM4 + <b>CNRM-CM5</b> (HIST; 1971-2005)	dx=12.5 km; <b>RCP4.5 &amp; RCP8.5</b> ; 2006-2070											
	dx=50.0 km; <b>RCP4.5 &amp; RCP8.5</b> ; 2006-2100											

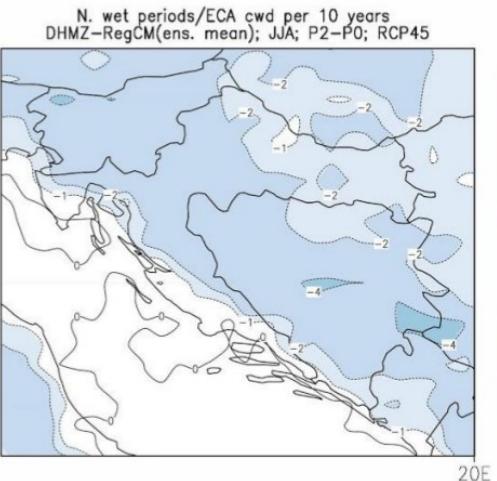
Slobodno dostupni rezultati modeliranja (uskoro!) na <http://repozitorij.meteo.hr>

# Rezultati simulacija na HPC sustavu VELEbit (Srce): promjene broja kišnih razdoblja (ljeti)

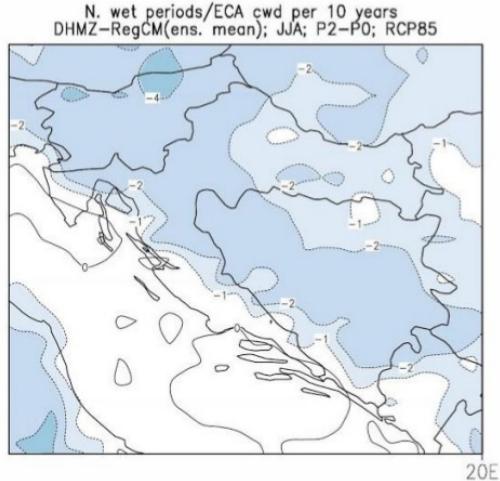
P1-P0



RCP4.5



RCP8.5

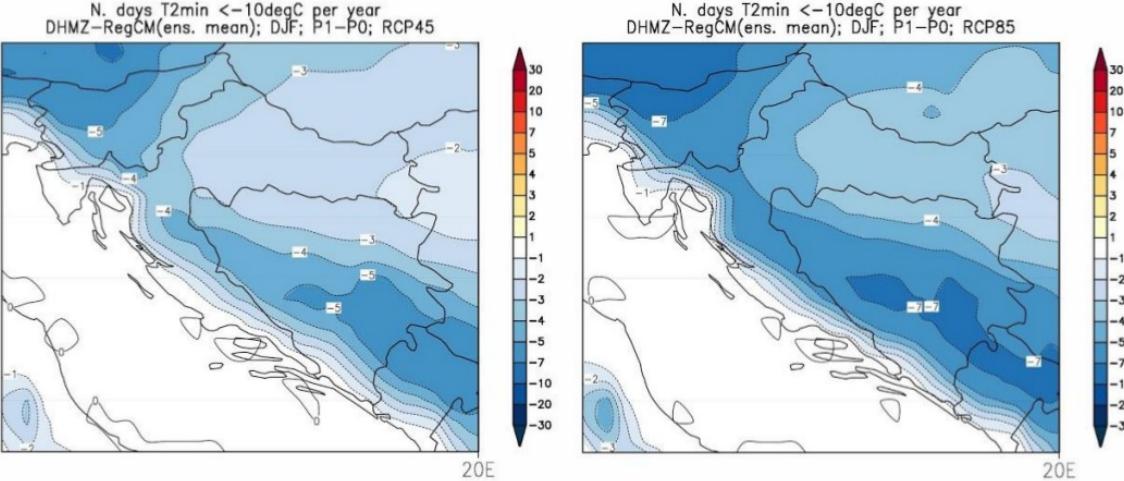


P2-P0

P0: 1971.-2000.  
P1: 2011.-2040.  
P2: 2041.-2070.

# Rezultati simulacija na HPC sustavu VELEbit (Srce): promjene broja ledenih dana (zimi)

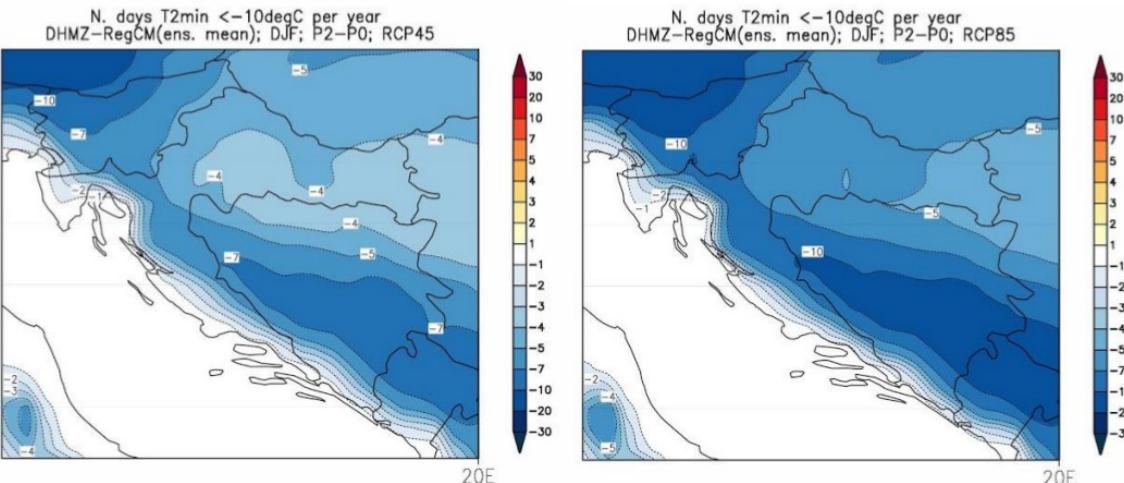
P1-P0



RCP4.5

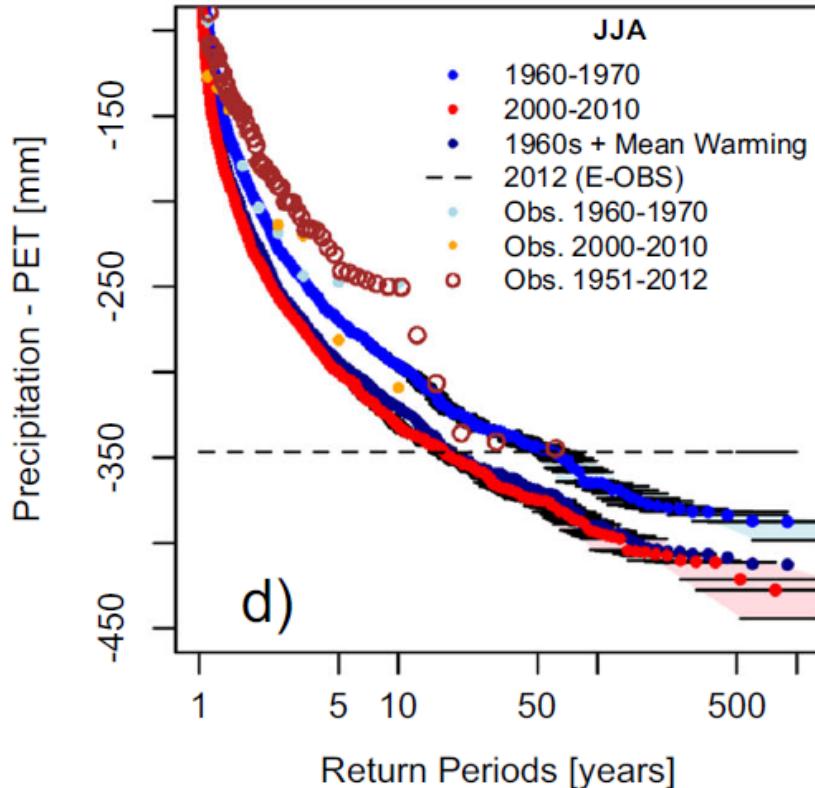
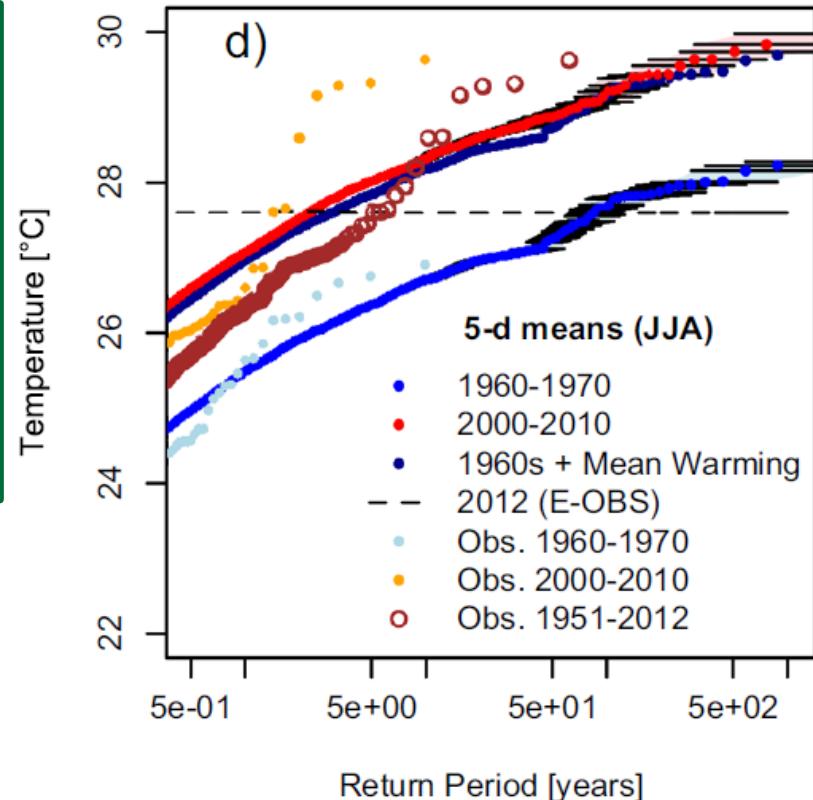
RCP8.5

P2-P0



P0: 1971.-2000.  
P1: 2011.-2040.  
P2: 2041.-2070.

climateprediction.net  
project  
>1500 simulacija  
2000.-2010.  
1960.-1970.  
  
GCM:  $1.25^\circ \times 1.875^\circ$   
RCM:  $0.44^\circ \times 0.44^\circ$



# Globalne emisije CO<sub>2</sub>: kako ostvariti cilj od 1.5°C?

